

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 30. toukokuuta 2016
(OR. en)

9611/16

Toimielinten välinen asia:
2016/0152 (COD)

MI 396
TELECOM 104
DIGIT 60
CONSOM 130
IND 116
COMPET 339
ENT 102
POSTES 3
JUSTCIV 155
PI 64
CODEC 772
IA 31

EHDOTUS

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteerin puolesta Jordi AYET PUIGARNAU, johtaja
Saapunut:	26. toukokuuta 2016
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteerin
Kom:n asiak. nro:	COM(2016) 289 final
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI maarajoitusten ja muiden asiakkaan kansallisuuteen tai asuin- tai sijoittautumispäikkään perustuvien syrjinnän muotojen torjumisesta sisämarkkinoilla ja asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2016) 289 final.

Liite: COM(2016) 289 final

Bryssel 25.5.2016
COM(2016) 289 final

2016/0152 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

maarajoitusten ja muiden asiakkaan kansallisuuteen tai asuin- tai sijoittautumispaikkaan perustuvien syrjinnän muotojen torjumisesta sisämarkkinoilla ja asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

{SWD(2016) 173 final}

{SWD(2016) 174 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

- **Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet**

Toukokuussa 2015 hyväksytyssä digitaalisia sisämarkkinoita koskevassa strategiassa¹ ja lokakuussa 2015 hyväksytyssä sisämarkkinastrategiassa² ilmoitettiin lainsäädäntötoimista, joilla pyritään puuttumaan perusteettomiin maarajoituksiin ja torjumaan kattavasti kansallisuuteen tai asuin- tai sijoittautumispaikkaan perustuvaa syrjintää (yksinkertaisuuden vuoksi näihin kaikkiin viitataan jäljempänä ilmaisulla ”**asuinpaikka**”).

Tämän ehdotuksen yleisenä tavoitteena on taata asiakkaille tavaroiden ja palvelujen parempi saatavuus sisämarkkinoilla estämällä elinkeinonharjoittajien harjoittama suora ja välillinen syrjintä, joka perustuu markkinoiden keinotekoiseen erotteluun asiakkaiden asuinpaikan perusteella. Asiakkaat kohtaavat tällaista eriarvoista kohtelua tehdessään verkko-ostoksia, mutta myös matkustaessaan toisiin jäsenvaltioihin ostamaan tavaroita tai palveluja.

Direktiivin 2006/123/EY³ (”palveludirektiivi”) 20 artiklan 2 kohdassa säädetyn syrjimättömyysperiaatteen täytäntöönpanosta huolimatta asiakkaat kohtaavat edelleen tilanteita, joissa heille kieltäydytään myymästä tai heille asetetaan poikkeavia ehtoja, kun he ostavat tavaroita tai palveluja rajojen yli. Tähän on pääasiallisena syynä epävarmuus siitä, minkälaisilla objektiivisilla perusteilla elinkeinonharjoittajat voivat perustella asiakkaiden erilaisen kohtelun. Tämän ongelman korjaamiseksi elinkeinonharjoittajille ja asiakkaille olisi oltava selkeämpi kuva tilanteista, joissa asuinpaikkaan perustuva erilainen kohtelu ei ole perusteltua.

Tässä ehdotuksessa kielletään pääsyn estäminen verkkosivuille ja muihin verkkorajapintoihin sekä asiakkaiden ohjaaminen yhdestä maaversiosta toiseen. Lisäksi siinä kielletään asiakkaiden syrjintä neljässä tavaroiden ja palvelujen myyntiin liittyvässä erityistapauksessa, eikä siinä sallita tällaisen syrjintäkiellon kiertämistä passiivisissa myyntisopimuksissa. Tällaiset käytännöt vaikuttavat sekä kuluttajiin että yrityksiin tavaroiden ja palvelujen loppukäyttäjinä, ja siksi niiden pitäisi hyötyä tässä ehdotuksessa esitetyistä säännöistä. Liiketoimet, joissa yritys ostaa tavaroita tai palveluja jälleenmyyntiä varten, olisi kuitenkin jätettävä ehdotuksen soveltamisalan ulkopuolelle, jotta elinkeinonharjoittajat voivat järjestää jakelujärjestelmänsä EU:n kilpailulainsäädännön mukaisesti.

Tässä ehdotuksessa ei suoranaisesti käsitellä hinnoittelua, ja elinkeinonharjoittajat voivat siis vapaasti päättää hinnoistaan syrjimättömällä tavalla. Ehdotuksessa ei myöskään käsitellä dynaamista hinnoittelua, jossa elinkeinonharjoittajat mukauttavat hintatarjouksiaan ajan mittaan riippuen eri tekijöistä, jotka eivät liity asiakkaiden asuinpaikkaan.

¹ COM (2015) 192 final.

² COM (2015) 550 final.

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/123/EY, annettu 12 päivänä joulukuuta 2006, palveluista sisämarkkinoilla.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Direktiivin 2001/31/EY⁴ ("sähköistä kaupankäyntiä koskeva direktiivi") mukainen alkuperämaaperiaate on antanut tietoyhteiskuntapalveluja tarjoaville elinkeinonharjoittajille mahdollisuuden toimia rajojen yli ja tarjota palvelujaan sijoittautumismaassaan sovellettavien sääntöjen perusteella. Lisäksi palveludirektiivissä käsitellään palvelujen vastaanottajien oikeuksia, ja sen 20 artiklassa pyritään varmistamaan, etteivät unioniin sijoittautuneet palveluntarjoajat kohtele asiakkaita eri tavalla näiden kansallisuuden tai asuinpaikan perusteella, joko suoraan tai välillisesti. Palveludirektiivin 20 artiklassa ei kuitenkaan käsitellä riittävällä tavalla asiakkaiden syrjintää, eikä se ole vähentänyt oikeudellista epävarmuutta. Tämän seurauksena syrjimättömyysperiaatteen täytäntöönpanoa on ollut vaikea valvoa käytännössä. Kaiken epävarmuuden poistamiseksi tällä ehdotuksella varmistetaan, että tämän asetuksen säännökset ovat etusijalla, jos esiintyy ristiriita palveludirektiivin 20 artiklan 2 kohdan kanssa.

Lisäksi esimerkiksi liikennesektorilla on olemassa syrjinnän kieltäviä säännöksiä, jotka koskevat muun muassa pääsyn estämistä verkkosivulle tai ohjaamista toisille sivuille asuinpaikkaan liittyvistä syistä.⁵

Mitä tulee syrjimättömyyteen maksuvälineiden käytössä, asetuksessa (EU) N:o 260/2012 kielletään jo elinkeinonharjoittajia vaatimasta, että pankkitilin on oltava tietystä jäsenvaltiosta, jotta maksu voidaan suorittaa. Tätä periaatetta ei ole vahvistettu muiden maksuvälineiden osalta. Asetuksessa (EU) 2015/751 helpotetaan luottokorttien käyttöä asettamalla yläraja korttipohjaisista maksutapahtumista veloittettaville siirtohinnoille. Direktiivillä (EU) 2015/2366⁶ tasoitettiin myös tietä täysin yhdenmukaisille vähittäismaksumarkkinoille EU:ssa. Tässä asetuksessa mennään astetta pidemmälle, sillä se estää elinkeinonharjoittajia soveltamasta erilaisia maksuehtoja asiakkaan asuinpaikan perusteella. On kuitenkin tärkeää muistaa, että elinkeinonharjoittajat voivat vapaasti päättää, mitä maksuvälineitä ne hyväksyvät paikallisilta ja ulkomaisilta asiakkailta.

Ehdotus on sovellettavaa lainsäädäntöä ja tuomioistuimen toimivaltaa koskevan voimassa olevan unionin lainsäädännön mukainen⁷.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/31/EY, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2000, tietoyhteiskunnan palveluja, erityisesti sähköistä kaupankäyntiä, sisämarkkinoilla koskevista tietyistä oikeudellisista näkökohdista.

⁵ Sekä matkustajien oikeuksista linja-autoliikenteessä annetun asetuksen (EU) N:o 181/2011 että matkustajien oikeuksista meri- ja sisävesiliikenteessä annetun asetuksen (EU) N:o 1177/2010 1 artiklan a alakohdassa ja 4 artiklan 2 kohdassa säädetään syrjimättömyysperiaatteesta. Lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä annetun asetuksen (EY) N:o 1008/2008 23 artiklan 2 kohdassa ja 16 artiklan 1 kohdassa viitataan syrjimättömyyteen lentoliikenteessä.

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/2366, annettu 25 päivänä marraskuuta 2015, maksupalveluista sisämarkkinoilla, direktiivien 2002/65/EY, 2009/110/EY ja 2013/36/EU ja asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/64/EY kumoamisesta.

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 1215/2012, annettu 12 päivänä joulukuuta 2012, tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla ja Euroopan parlamentin sekä neuvoston asetusta (EY) N:o 593/2008, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2008, sopimusvelvoitteisiin sovellettavasta laista (Rooma I).

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Tämä ehdotus täydentää muita digitaalisia sisämarkkinoita koskevaan strategiaan ja sisämarkkinastrategiaan sisältyviä aloitteita, ja sillä pyritään luomaan oikeat olosuhteet, jotka parantavat asiakkaiden ja yritysten mahdollisuuksia saada palveluja kaikkialla unionissa.

Näihin aloitteisiin sisältyvät ehdotus direktiiviksi tietyistä digitaalisen sisällön toimittamista koskeviin sopimuksiin liittyvistä seikoista⁸ ja ehdotus direktiiviksi tietyistä tavaroiden verkkokauppaa ja muuta etämyyntiä koskeviin sopimuksiin liittyvistä seikoista⁹. Näillä ehdotuksilla pyritään saavuttamaan täydellinen yhdenmukaistaminen niiden soveltamisalaan kuuluvilla aloilla. Kun ehdotukset on hyväksytty, ne vähentävät entisestään jäsenvaltioiden kuluttajansuojalainsäädännössä esiintyviä eroja, etenkin niiden oikeussuojakeinojen suhteen, joihin kuluttajat voivat turvautua, jos tavara tai digitaalinen sisältö on viallinen.

Lisäksi rajat ylittäviä pakettipalveluja koskevalla asetusehdotuksella pyritään parantamaan hintojen läpinäkyvyyttä ja viranomaisvalvontaa kyseisellä alalla. Kuluttajat ja pienyritykset ovat tuoneet esiin, että pakettipalvelujen ongelmat, erityisesti korkeat hinnat, estävät niitä myymästä enemmän toisiin jäsenvaltioihin tai ostamasta enemmän toisista jäsenvaltioista. Ehdotuksella kuluttajansuojaa koskevasta yhteistyöstä annetun asetuksen tarkistamisesta pyritään parantamaan kansallisten kuluttajansuojaviranomaisten välistä yhteistyötä ja luomaan vahvempi rajat ylittävä täytäntöönpanon valvontamekanismi kuluttajariita-asioissa. Nämä molemmat aloitteet on tarkoitus julkaista 25. toukokuuta 2016. Arvonlisäveron sähköisen rekisteröintijärjestelmän laajentamista koskevalla aloitteella pyritään edelleen yksinkertaistamaan rajat ylittävää kauppaa keventämällä arvonlisäverovelvolliseksi rekisteröinnistä ja alv:n maksamisesta elinkeinonharjoittajille aiheutuvaa hallinnollista rasitetta.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Ehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 114 artiklaan. Mainitussa artiklassa EU:lle annetaan valtuudet toteuttaa toimenpiteitä, joiden tavoitteena on muun muassa tavaroiden ja palvelujen vapaan liikkuvuuden esteiden poistaminen. Tällaisten esteiden poistamiseksi toteutetut toimet voidaan mitätöidä esteillä, joita yksityiset osapuolet rakentavat lohkomalla sisämarkkinat kansallisten rajojen mukaan. Tämä on sisämarkkinoiden kannalta sitäkin ongelmallisempaa tilanteessa, jossa jäsenvaltioiden asiaa koskevat lait eivät ole riittävän selkeitä, yhdenmukaisia ja toimivia tällaisten esteiden torjumiseksi. Ehdotuksella puututaan siis käytäntöihin, jotka haittaavat tavaroiden ja palveluiden vapaata liikkuvuutta sisämarkkinoilla.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Tavaroiden ja palvelujen syrjimätön saatavuus sisämarkkinoilla on perimmiltään rajat ylittävä kysymys. EU:n toimet ovat tarpeellisia, jotta voidaan estää asuinpaikkaan perustuva syrjintä

⁸ COM(2015) 634 final, ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi tietyistä digitaalisen sisällön toimittamista koskeviin sopimuksiin liittyvistä seikoista.

⁹ COM(2015) 635 final, ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi tietyistä tavaroiden verkkokauppaa ja muuta etämyyntiä koskeviin sopimuksiin liittyvistä seikoista.

rajat ylittävissä liiketoimissa. Jäsenvaltioiden lainsäädäntötoimet eivät riitä varmistamaan syrjimättömyyttä rajat ylittävissä tilanteissa. Vaikuttavuuden suhteen ainoastaan EU:n toimilla voidaan varmistaa, että ehdot, jotka koskevat asiakkaiden mahdollisuutta saada tavaroita ja palveluja, eivät vaihtelee unionissa. EU:n toimilla varmistetaan suurempi oikeusvarmuus selkeyttämällä tilanteita, joissa asuinpaikkaan perustuvan erilaisen kohtelun katsotaan olevan syrjivää ja siksi kiellettyä.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotuksella pyritään parantamaan tavaroiden ja palveluiden saatavuutta kaikkialla unionissa. Erityisesti siinä asetetaan elinkeinonharjoittajille kohdennetut velvoitteet olla syrjimättä asiakkaita asuinpaikan perusteella tietyissä olosuhteissa. Näissä velvoitteissa ei mennä pidemmälle kuin mikä on tarpeen havaittujen ongelmien ratkaisemiseksi, ja ne rajoittuvat ehdotuksessa määriteltyihin tilanteisiin. Ehdotus parantaa myös oikeusvarmuutta elinkeinonharjoittajien kannalta selkeyttämällä olemassa olevia velvollisuuksia ja tarkentamalla, milloin asiakkaita olisi kohdeltava tasapuolisesti rajat ylittävissä ostoissa. Ehdotuksella ei myöskään aiheuteta elinkeinonharjoittajille kohtuuttomia kustannuksia. Ehdotuksesta aiheutuvat kustannukset koostuvat pääasiassa kertaluonteisista mukautuskustannuksista.

- **Sääntelytavan valinta**

Suosituksen tai suuntaviivojen kaltainen ei-sitova väline voisi tukea markkinoiden kehitystä tällä alalla, mutta sen vaikuttavuus olisi luultavasti hyvin rajallinen. Kesäkuun 8. päivänä 2012 annetuissa komission suuntaviivoissa¹⁰ palveludirektiivin 20 artiklan 2 kohdan soveltamisesta selkeytetään myös tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien erityistilanteiden kaltaisia tilanteita. Jäsenvaltiot eivät ole kuitenkaan mukauttaneet kansallisia lakejaan konkreettisempien oikeuksien antamiseksi asiakkaille tai tehostaneet täytäntöönpanon valvontaa, eivätkä elinkeinonharjoittajat ole muuttaneet käytäntöjään.

Tästä syystä havaittuihin ongelmiin voidaan puuttua tehokkaasti ainoastaan säädöksellä. Asetusta pidetään parhaana välineenä, sillä sitä sovelletaan sellaisenaan jäsenvaltioissa, siinä vahvistetaan samantasoiset velvollisuudet yksityisille osapuolille ja se mahdollistaa asuinpaikkaan perustuvaa syrjimättömyyttä koskevien sääntöjen yhdenmukaisen soveltamisen kaikissa jäsenvaltioissa.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTIEN TULOKSET

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Laaja julkinen kuuleminen toteutettiin 24. syyskuuta – 28. joulukuuta 2015. Kuulemisessa haettiin kuluttajien, yritysten, järjestöjen ja jäsenvaltioiden näkemyksiä, ja siihen saatiin 433 vastausta. Julkisen kuulemisen tulokset julkaistiin, ja ne sisältyvät myös vaikutusten arviointiin. Komissio kävi lisäksi vuoden 2015 alkupuolella laajoja keskusteluja sidosryhmien (kuluttajat, yritykset, kuluttajajärjestöt, liike-elämän järjestöt ja kansalliset viranomaiset)

¹⁰ SWD(2012) 146 final, Commission Staff Working Document with a view to establishing guidance on the application of Article 20(2) of Directive 2006/123/EC on services in the internal market ('the Services Directive').

kanssa, muun muassa sidosryhmien työpajoissa. Keskusteluissa arvioitiin erilaisia mahdollisuuksia EU:n toimiin sekä niiden vaikutuksia. Komissio järjesti 18. helmikuuta 2016 Amsterdamissa työpajan, jossa keskusteltiin julkisen kuulemisen tuloksista ja mahdollisista etenemisvaihtoehdoista.

Kuluttajien suuri enemmistö oli kohdannut maarajoituksia tai muita maantieteelliseen sijaintiin perustuvia rajoituksia tehdessään ostoksia toisessa EU-maassa. Tavarointa ja palveluja, joihin maarajoitukset vaikuttavat eniten, ovat vaatteet, jalkineet ja asusteet, fyysiset tietovälineet (kirjat), tietokonelaitteet ja elektroniikka, lentoliput, auton vuokraus sekä digitaaliset sisällöt kuten suoratoistopalvelut, tietokonepelit ja ohjelmat, sähköiset kirjat ja mp3-tiedostot. Suurin osa kuluttajista ja yrityksistä katsoi, että elinkeinonharjoittajien olisi tiedotettava asiakkaille myyntirajoituksista. Kuluttajat ilmaisivat tukensa toimintavaihtoehdolle, jossa elinkeinonharjoittajia vaadittaisiin hyväksymään rajat ylittävät liiketoimet, asettamatta niille kuitenkaan toimitusvelvoitetta. Suurin osa yrityksistä vastusti velvollisuutta myydä ja toimittaa kaikkialla EU:ssa ja korosti sitä, kuinka tärkeä on räätälöidä hinnat eri kansallisille markkinoille. Yritykset korostivat myös tarvetta kunnioittaa niiden taloudellista ja sopimusvapautta. Suuri enemmistö kaikista vastaajaryhmistä oli yhtä mieltä siitä, että sääntöjen täytäntöönpanon valvontaa ja tiedotusvaatimuksia on syytä parantaa.¹¹

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Komissio käynnisti laajan haamuasiointitutkimuksen, jossa analysoitiin noin 10 500 verkkosivua EU:ssa ja mallinnettiin tyypillisiä rajat ylittäviä ostotilanteita. Vuonna 2016 tehtiin Eurobarometri-tutkimus, jossa keskityttiin yritysten välisiin suhteisiin. Tutkimus paljasti, että yritykset kohtaavat tuotteiden ja palvelujen loppukäyttäjänä samanlaisia rajoituksia kuin kuluttajat. Komissio analysoi suuren määrän rajat ylittäviä ostoksia koskevia valituksia ja teki arvioinnin palveludirektiivin 20 artiklan soveltamisesta. Komissio käynnisti toukokuussa 2015 sähköisen kaupankäynnin kilpailutilannetta koskevan tutkimuksen ja raportoi sen maarajoituksia koskevasta alustavista tuloksista maaliskuussa 2016¹². Komissio on lisäksi keskustellut tästä aloitteesta jäsenvaltioiden kanssa palveludirektiiviä ja sähköistä kaupankäyntiä koskevaa direktiiviä käsittelevissä asiantuntijaryhmissä.

- **Vaikutustenarviointi**

Ehdotuksesta tehtiin vaikutustenarviointi¹³. Sääntelyntarkastelulautakunta antoi 21. huhtikuuta 2016 myönteisen lausunnon uudelleen esitetystä vaikutustenarvioinnista. Sääntelyntarkastelulautakunnan huomautukset on otettu huomioon lopullisessa vaikutustenarvioinnissa.

Lopullisessa vaikutustenarvioinnissa tarkastellaan viittä skenaariota ja esitetään seuraavat päätelmät: Läpinäkyvyyden lisäämistä koskevaa vaihtoehtoa (vaihtoehto 1) harkittiin, mutta sillä ei yksinään saavutettaisi haluttua tavoitetta. Suurempaa läpinäkyvyyttä ja verkkosivuille pääsyn estämisen kieltämistä (vaihtoehto 2), yhdistettynä suostumusperusteiseen ratkaisuun, joka kieltää automaattisen ohjaamisen toiselle verkkosivulle, pidettiin hyödyllisenä, mutta se koskisi vain pientä osaa ongelmasta. Parhaana pidettiin vaihtoehtoa (vaihtoehto 3), jossa nämä

¹¹ Tiivistelmäraportti julkisen kuulemisen tuloksista on julkaistu osoitteessa: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/full-report-results-public-consultation-geoblocking>

¹² Alustavat tulokset on julkaistu osoitteessa: http://ec.europa.eu/competition/antitrust/sector_inquiries_e_commerce.html

¹³ SWD(2016)173 ja SWD(2016)174.

kaksi elementtiä yhdistetään sellaisten erityistilanteiden määrittelemiseen, joissa maantieteelliseen sijaintiin perustuva syrjintä ei ole perusteltua (tavarat, kun elinkeinonharjoittaja ei tarjoa rajat ylittäviä toimituksia; sähköisesti suoritettavat palvelut; sekä asiakkaan jäsenvaltion ulkopuolella vastaanotettavat palvelut). Yksi vaihtoehto oli luettelon laatiminen perusteista palveludirektiivin 20 artiklan 2 kohdan periaatteiden selventämiseksi (vaihtoehto 4), mutta se hylättiin liian monimutkaisena. Viimeinen vaihtoehto (vaihtoehto 5), jossa elinkeinonharjoittajat velvoitettaisiin toimittamaan tavarat rajojen yli, hylättiin, koska se aiheuttaisi suhteettoman suuria kustannuksia yrityksille.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Ehdotusta sovelletaan sekä elinkeinonharjoittajiin että asiakkaisiin eli loppukäyttäjinä oleviin kuluttajiin ja yrityksiin. Näihin luokkiin kuuluvat pienet ja keskisuuret yritykset sekä mikroyritykset. Näiden yritysten vapauttaminen sääntöjen noudattamisesta vaarantaisi toimenpiteen vaikuttavuuden, sillä suurimmasta osasta unionin verkkokaupasta vastaavat unionissa sijaitsevat pk-yritykset, mukaan lukien mikroyritykset.

Ehdotuksella on myönteinen vaikutus kilpailukykyyn, sillä se parantaa kuluttajien ja yritysten mahdollisuuksia saada tavaroita ja palveluja sisämarkkinoilla. Kansainvälisen kaupan osalta kolmansiin maihin sijoittautuneet elinkeinonharjoittajat kuuluvat asetuksen soveltamisalaan ainoastaan siltä osin kuin ne myyvät (tai aikovat myydä) tavaroita tai palveluja kuluttajille unionissa.

Ehdotus koskee verkkoympäristöä ja verkon ulkopuolista ympäristöä, siinä otetaan tarvittaessa huomioon tekniikan uusin kehitys, ja se on yhteensopiva digitaalitekniikan ja internetin kanssa.

- **Perusoikeudet**

Ehdotus noudattaa Euroopan unionin perusoikeuskirjan 16 artiklaa (elinkeinovapaus) ja 17 artiklaa (omistusoikeus). Kauppiaisiin sovelletaan jo voimassa olevia EU:n lainsäädännön syrjimättömyyssäännöksiä. Kauppiat voivat jatkossakin päättää, missä ja milloin ne tarjoavat tavaroitaan tai palveluitaan asiakkaille. Niiden vapautta kieltäytyä myynnistä tai soveltaa erilaisia ehtoja rajoitetaan ainoastaan tämän asetuksen syrjimättömyyssäännösten mukaisesti. Kaikki muut syyt olla myymättä tai soveltaa erilaisia ehtoja ovat edelleen elinkeinonharjoittajien käytettävissä, esimerkiksi jos tuote on loppunut varastosta.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia Euroopan unionin talousarvioon.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Asetuksen mukaan komission on tehtävä määräaikainen arviointi ehdotuksen vaikutuksesta.

Komissio seuraa, kuinka markkinaosapuolet soveltavat asetusta unionissa, ja pyrkii varmistamaan yhdenmukaisen lähestymistavan. Se keskittyy myös sääntöjen vaikutuksiin.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

1 artiklassa määritellään ehdotetun asetuksen kohde ja soveltamisala. Ehdotuksen aineellinen soveltamisala on sovitettu yhteen direktiivin 2006/123/EY soveltamisalan kanssa niin pitkälle kuin mahdollista, jotta voidaan varmistaa johdonmukaisuus ja suurin mahdollinen oikeusvarmuus elinkeinonharjoittajille ja asiakkaille. Tämä merkitsee muun muassa sitä, että asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle jäävät muut kuin taloudelliset yleishyödylliset palvelut, liikennepalvelut, audiovisuaaliset palvelut, rahapelitoiminta, terveydenhuoltopalvelut sekä tietyt sosiaalipalvelut. Maantieteellinen soveltamisala on muotoiltu niin, että siihen sisältyvät EU:hun sijoittautuneet elinkeinonharjoittajat sekä kolmansiin maihin sijoittautuneet elinkeinonharjoittajat, jotka myyvät tai aikovat myydä tavaroita ja palveluja asiakkaille unionissa. 1 artiklassa luodaan myös elinkeinonharjoittajille varmuus siitä, ettei tämän asetuksen noudattaminen yksin merkitse sitä, että elinkeinonharjoittaja suuntaa toimintansa tiettyyn jäsenvaltioon asetuksen (EY) N:o 593/2008¹⁴ ja asetuksen (EU) N:o 1215/2012¹⁵ soveltamiseksi; mainituissa asetuksissa säädetään sovellettavaan lainsäädäntöön ja tuomioistuimen toimivaltaan liittyvistä kysymyksistä.

2 artiklassa annetaan määritelmät.

3 artiklassa vahvistetaan elinkeinonharjoittajien velvollisuus olla estämättä pääsyä verkkorajapintoihinsa asiakkaan asuinpaikan perusteella. Lisäksi siinä edellytetään asiakkaan suostumusta toiseen verkkorajapintaan ohjaamiselle ja vaaditaan elinkeinonharjoittajia pitämään helposti saatavilla se verkkorajapintojen versio, jolle asiakas yritti päästä ennen kuin tuli ohjatuksi toiseen versioon. Elinkeinonharjoittaja vapautetaan näiden velvollisuuksien noudattamisesta, jos pääsyn rajoituksia tai toiseen verkkorajapintaan ohjaamista vaaditaan laissa. Näissä poikkeustapauksissa elinkeinonharjoittajan on esitettävä selkeät perustelut.

4 artiklassa määritellään kolme erityistilannetta, joissa asiakkaiden syrjintä asuinpaikan perusteella on kielletty. Ensimmäinen tilanne koskee fyysisten tavaroiden myyntiä, kun elinkeinonharjoittaja ei osallistu tuotteen toimitukseen asiakkaan jäsenvaltioon. Toinen tilanne koskee sähköisesti suoritettavien palvelujen tarjoamista, lukuun ottamatta palveluja, joiden keskeinen piirre on pääsyn tarjoaminen tekijänoikeudella suojattuihin teoksiin ja muuhun suojattuun aineistoon ja niiden käytön mahdollistaminen. Kolmas tilanne koskee palveluja, joita elinkeinonharjoittaja tarjoaa eri jäsenvaltiossa kuin asiakkaan asuinjäsenvaltio.

5 artiklassa vahvistetaan syrjimättömyyttä koskevat säännöt erityisesti maksujen yhteydessä. Säännön mukaan elinkeinonharjoittajat eivät voi tietyissä tapauksissa kieltäytyä maksuvälineestä tai muulla tavoin syrjiä sellaista (kuten luottokorttia tai pankkikorttia).

6 artiklassa säädetään, että elinkeinonharjoittajien kanssa tehtävät sopimukset, joihin sisältyy passiivista myyntiä koskevia rajoituksia ja jotka johtaisivat tässä asetuksessa vahvistettujen sääntöjen rikkomiseen, ovat mitättömiä. Artiklan muotoilulla pyritään estämään näiden sääntöjen kiertäminen sopimusteitse.

7 artikla koskee jäsenvaltioiden viranomaisten harjoittamaa täytäntöönpanon valvontaa.

8 artiklassa vaaditaan jäsenvaltioita nimeämään yksi tai useampi elin, joka antaa kuluttajille käytännön apua tästä asetuksista johtuvissa riita-asioissa.

¹⁴ Asetus (EY) N:o 593/2008 sopimusvelvoitteisiin sovellettavasta laista.

¹⁵ Asetus (EU) N:o 1215/2012 tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla.

9 artikla koskee komission tekemiä määräaikaista arviointoja asetuksen soveltamisesta. Artiklassa tarkennetaan, että ensimmäisessä arvioinnissa olisi tarkasteltava erityisesti sitä, onko 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa vahvistettu syrjäntäkielto syytä laajentaa sähköisesti suoritettaviin palveluihin, joiden keskeinen piirre on pääsyn tarjoaminen tekijänoikeudella suojattuihin teoksiin ja muuhun suojattuun aineistoon ja niiden käytön mahdollistaminen, sillä edellytyksellä, että elinkeinonharjoittajalla on hallussaan tarvittavat oikeudet kyseessä oleville alueille.

10 artikla sisältää kaksi muutosta voimassa oleviin kuluttajansuojaa koskeviin säädöksiin, eli asetukseen (EY) N:o 2006/2004 ja direktiiviin 2009/22/EY. Muutokset koskevat tämän asetuksen lisäämistä mainittujen säädösten liitteisiin, jotta myös sen täytäntöönpanoa voidaan valvoa kuluttajansuojaa koskevasta yhteistyöstä annetussa asetuksessa ja kieltokannedirektiivissä säädetyillä toimenpiteillä.

11 artikla koskee voimaantuloa ja soveltamista.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

maarajoitusten ja muiden asiakkaan kansallisuuteen tai asuin- tai sijoittautumispaikkaan perustuvien syrjinnän muotojen torjumisesta sisämarkkinoilla ja asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹⁶,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Jotta voitaisiin varmistaa sisämarkkinoiden moitteeton toiminta alueena, jolla ei ole sisäisiä rajoja ja jolla muun muassa tavaroiden ja palvelujen vapaa liikkuvuus on taattu, valtioiden asettamien esteiden poistaminen pelkästään jäsenvaltioiden välisin toimin ei riitä. Tällaisen esteiden poistamisen voivat mitätöidä yksityiset osapuolet, jotka asettavat sisämarkkinavapauksien kanssa ristiriidassa olevia esteitä. Näin tapahtuu, kun yhdessä jäsenvaltiossa toimivat elinkeinonharjoittajat estävät pääsyn verkkorajapintoihinsa, kuten verkkosivuille ja sovelluksiin, tai rajoittavat sitä sellaisten toisesta jäsenvaltiosta tulevien asiakkaiden osalta, jotka haluavat toteuttaa rajat ylittäviä liiketoimia (tästä käytännöstä käytetään nimitystä maarajoitukset). Tästä on kyse myös sellaisissa eräiden elinkeinonharjoittajien harjoittamissa toimissa, joissa ne soveltavat erilaisia tavaroidensa ja palveluidensa saatavuutta koskevia yleisiä ehtoja toisesta jäsenvaltiosta tuleviin asiakkaisiin sekä verkossa että verkon ulkopuolella. Vaikka tällaiselle erilaiselle kohtelulle voi joissain tapauksissa olla objektiiviset perusteet, muissa tapauksissa elinkeinonharjoittajat epäävät sellaisilta kuluttajilta, jotka haluavat toteuttaa rajat ylittäviä liiketoimia, mahdollisuuden saada tavaroita tai palveluita tai soveltavat tässä suhteessa erilaisia ehtoja puhtaasti kaupallisista syistä.

¹⁶ EUVL C [...], [...], s. [...].

- (2) Näin tehdessään elinkeinonharjoittajat jakavat sisämarkkinat keinotekoisesti sisäisten rajojen mukaan ja haittaavat tavaroiden ja palvelujen vapaata liikkuvuutta, mikä rajoittaa kuluttajien oikeuksia ja estää heitä hyötymästä laajemmasta valinnanvapaudesta ja parhaista mahdollisista ehdoista. Tällaiset syrjivät käytännöt ovat tärkeä tekijä, joka vaikuttaa rajat ylittävien liiketoimien suhteellisen alhaiseen määrään unionissa, myös sähköisen kaupankäynnin alalla, ja se estää sisämarkkinoiden kasvumahdollisuuksien täysimääräisen toteuttamisen. Määrittelemällä selkeästi tilanteet, joissa tällainen erilainen kohtelu ei ole perusteltua, voidaan luoda selvyyttä ja oikeusvarmuutta rajat ylittävän kaupan kaikille osapuolille ja varmistaa, että syrjimättömyyssääntöjä voidaan soveltaa ja niiden täytäntöönpanoa voidaan valvoa tehokkaasti kaikkialla sisämarkkinoilla.
- (3) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/123/EY¹⁷ 20 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, etteivät unioniin sijoittautuneet palveluntarjoajat kohtelee vastaanottajia eri tavalla näiden kansallisuuden tai asuinpaikan perusteella. Tällä säännöksellä ei ole kuitenkaan täysin onnistuttu torjumaan syrjintää eikä se ole vähentänyt riittävästi oikeudellista epävarmuutta. Tämä johtuu erityisesti siitä, että säännöksessä annetaan mahdollisuus perustella erilainen kohtelu, mikä puolestaan vaikeuttaa säännöksen täytäntöönpanon valvontaa käytännössä. Lisäksi maarajoituksia ja muita kansallisuuteen tai asuin- tai sijoittautumispaikkaan perustuvia syrjinnän muotoja voi syntyä sellaisten toimien johdosta, joita toteuttavat kolmansiin maihin sijoittautuneet elinkeinonharjoittajat; nämä eivät kuulu mainitun direktiivin soveltamisalaan.
- (4) Sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi tarvitaan siis tässä asetuksessa vahvistettuja kohdennettuja toimenpiteitä, jotka muodostavat valikoituja kysymyksiä koskevan selkeän, yhdenmukaisen ja toimivan sääntökokonaisuuden.
- (5) Tällä asetuksella pyritään ehkäisemään asiakkaan kansallisuuteen tai asuin- tai sijoittautumispaikkaan perustuva syrjintä, mukaan lukien maarajoitukset, elinkeinonharjoittajien ja asiakkaiden välisissä rajat ylittävissä liiketoimissa, jotka liittyvät tavaroiden myyntiin ja palveluiden tarjontaan unionin alueella. Siinä pyritään puuttumaan sekä suoraan että välilliseen syrjintään, eli se kattaa myös muihin erotteluperusteisiin perustuvan perusteettoman erilaisen kohtelun, joka johtaa samaan lopputulokseen kuin suoraan asiakkaan kansallisuuteen tai asuin- tai sijoittautumispaikkaan perustuvien perusteiden soveltaminen. Tällaisia muita perusteita voidaan soveltaa erityisesti sellaisten tietojen perusteella, jotka ilmaisevat asiakkaan fyysisen sijainnin, kuten verkkorajapintaan tultaessa käytetty IP-osoite, ilmoitettu tavaroiden toimitusosoite, valittu kieli tai jäsenvaltio, jossa asiakkaan maksuväline on annettu.
- (6) Kun otetaan huomioon, että eräät elinkeinonharjoittajia haitanneet sääntelystä johtuvat ja hallinnolliset esteet on poistettu unionissa tietyillä palvelusektoreilla direktiivin 2006/123/EY täytäntöönpanon myötä, aineellisen soveltamisalan suhteen olisi varmistettava yhdenmukaisuus tämän asetuksen ja direktiivin 2006/123/EY välillä. Tästä syystä tämän asetuksen säännöksiä olisi sovellettava muun muassa muihin kuin audiovisuaalisiin sähköisesti suoritettaviin palveluihin, joiden keskeinen piirre on

¹⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/123/EY, annettu 12 päivänä joulukuuta 2006, palveluista sisämarkkinoilla (EUVL L 376, 27.12.2006, s. 36).

pääsyn tarjoaminen tekijänoikeudella suojattuihin teoksiin ja muuhun suojattuun aineistoon ja niiden käytön mahdollistaminen, sanotun kuitenkin rajoittamatta 4 artiklassa säädetyn erityispoikkeuksen soveltamista ja tämän poikkeuksen myöhempää arviointia 9 artiklassa säädetyllä tavalla. Audiovisuaaliset palvelut, mukaan lukien palvelut, joiden keskeinen piirre on pääsyn tarjoaminen urheilutapahtumiin liittyviin lähetyksiin ja joita tarjotaan alueellisten yksinoikeuslisenssien pohjalta, jätetään tämän asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle. Pääsy vähittäisrahoituspalveluihin, mukaan lukien maksupalvelut, olisi samoin jätettävä soveltamisalan ulkopuolelle, ellei tässä asetuksessa vahvistetuista maksujen syrjimättömyyttä koskevista säännöksistä muuta johdu.

- (7) Syrjintää voi esiintyä myös kuljetusalan palveluissa, etenkin matkalippujen myynnin osalta. Tältä osin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EY) N:o 1008/2008¹⁸, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) N:o 1177/2010¹⁹ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) N:o 181/2011²⁰ sisältyy jo laajoja syrjintäkieltoja, jotka kattavat kaikki syrjivät käytännöt, joihin tällä asetuksella pyritään puuttumaan. Lisäksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1371/2007²¹ on tarkoitus tarkistaa tämän suuntaisesti lähitulevaisuudessa. Tästä syystä, ja jotta voidaan varmistaa yhdenmukaisuus direktiivin 2006/123/EY soveltamisalan kanssa, kuljetusalan palvelut olisi jätettävä tämän asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle.
- (8) Tämä asetusta ei saisi rajoittaa verotuksen alalla sovellettavien sääntöjen soveltamista, kun otetaan huomioon, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa, jäljempänä 'SEUT-sopimus', määrätään erityisestä oikeusperustasta veroasioihin liittyville unionin tason toimille.
- (9) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 593/2008²² mukaan sellaiseen sopimukseen sovellettavan lain valinta, jonka ovat tehneet kuluttaja ja elinkeinonharjoittaja, joka harjoittaa kaupallista tai ammattitoimintaansa maassa, jossa kuluttajan asuinpaikka on, tai joka suuntaa millä tahansa tavalla tällaista toimintaa kyseiseen maahan tai useisiin maihin kyseinen maa mukaan lukien, ei saa johtaa siihen, että kuluttaja menettää hänelle sellaisin säännöksin annetun suojan, joista ei voida sopimuksin poiketa sen maan lain mukaan, jossa kuluttajan asuinpaikka on. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1215/2012²³ mukaan kun asia koskee kuluttajan ja sellaisen elinkeinonharjoittajan välistä sopimusta, joka harjoittaa

¹⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1008/2008, annettu 24 päivänä syyskuuta 2008, lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä (EUVL L 293, 31.10.2008, s. 3).

¹⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 1177/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, matkustajien oikeuksista meri- ja sisävesiliikenteessä sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta (EUVL L 334, 17.12.2010, s. 1).

²⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 181/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, matkustajien oikeuksista linja-autoliikenteessä sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 1).

²¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1371/2007, annettu 23 päivänä lokakuuta 2007, rautatieliikenteen matkustajien oikeuksista ja velvollisuuksista (EUVL L 315, 3.12.2007, s. 14).

²² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 593/2008, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2008, sopimusvelvoitteisiin sovellettavasta laista (Rooma I) (EUVL L 177, 4.7.2008, s. 6).

²³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 1215/2012, annettu 12 päivänä joulukuuta 2012, tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla (EUVL L 351, 20.12.2012, s. 1).

kaupallista tai elinkeinotoimintaa siinä jäsenvaltiossa, jossa kuluttajalla on kotipaikka, tai joka millä keinoin tahansa suuntaa tällaista toimintaa kyseiseen jäsenvaltioon tai useisiin valtioihin kyseinen jäsenvaltio mukaan lukien, kuluttaja voi nostaa kanteen toista sopimuspuolta vastaan sen jäsenvaltion tuomioistuimissa, jossa kuluttajalla on kotipaikka, ja kuluttajaa vastaan voidaan nostaa kanne ainoastaan näissä tuomioistuimissa.

- (10) Tämän asetuksen ei pitäisi vaikuttaa yksityisoikeudellisissa asioissa tehtävää oikeudellista yhteistyötä koskeviin unionin säädöksiin, etenään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksissa (EY) N:o 593/2008²⁴ ja (EU) N:o 1215/2012²⁵ vahvistettuihin sopimusvelvoitteisiin sovellettavaa lakia ja tuomioistuimen toimivaltaa koskeviin säännöksiin, ei myöskään näiden säädösten ja säännösten soveltamiseen yksittäisissä tapauksissa. Etenään pelkästään sen tosiasian, että elinkeinonharjoittaja toimii tämän asetuksen säännösten mukaisesti, ei pitäisi katsoa tarkoittavan, että se suuntaa toimintaansa kuluttajan jäsenvaltioon tällaista soveltamista varten.
- (11) Syrjivät käytännöt, joihin tällä asetuksella pyritään puuttumaan, toteutetaan tyypillisesti sellaisten yleisten ehtojen, edellytysten ja muiden tietojen kautta, jotka kyseinen elinkeinonharjoittaja on asettanut ja joita se soveltaa tai jotka on asetettu ja joita sovelletaan sen puolesta ennakoedellytyksenä kyseessä olevien tavaroiden tai palvelujen saannille ja jotka on saatettu yleiseen tietoon. Tällaisiin yleisiin käyttöehtoihin lukeutuvat muun muassa hinnat, maksuehdot ja toimitusehdot. Ne voidaan saattaa yleiseen tietoon elinkeinonharjoittajan toimesta tai sen puolesta eri keinoin, kuten mainoksissa julkaistuissa tiedoissa, verkkosivuilla tai sopimusta edeltävissä asiakirjoissa tai sopimusasiakirjoissa. Tällaisia ehtoja sovelletaan, elleivät elinkeinonharjoittaja ja asiakas ole tehneet suoraan erikseen neuvoteltua sopimusta, jossa määrätään toisin. Elinkeinonharjoittajan ja asiakkaiden välillä erikseen neuvoteltuja ehtoja ei pitäisi pitää yleisinä käyttöehtoina tätä asetusta sovellettaessa.
- (12) Sekä kuluttajat että yritykset tulisi suojata niiden kansallisuuteen tai asuin- tai sijoittautumispaikkaan perustuvalta syrjinnältä niiden toimiessa asiakkaina tätä asetusta sovellettaessa. Tätä suojaa ei pitäisi kuitenkaan ulottaa asiakkaisiin, jotka ostavat tavaroita tai palveluja jälleenmyyntiä varten, koska se vaikuttaisi laajasti käytettyihin yritysten välisiin jakelujärjestelmiin, kuten valikoivaan jakeluun ja yksinmyyntiin, joissa yleensä annetaan valmistajalle mahdollisuus valita jälleenmyyjänsä kilpailusääntöjä noudattaen.
- (13) Tavaroiden myyntiin tai palvelujen tarjoamiseen liittyvissä liiketoiminnassa unionissa harjoitetun syrjivän kohtelun vaikutukset asiakkaisiin ja sisämarkkinoihin ovat samat riippumatta siitä, onko elinkeinonharjoittaja sijoittautunut jäsenvaltioon tai kolmanteen maahan. Siksi, ja jotta voidaan varmistaa, että kilpaileviin elinkeinonharjoittajiin sovelletaan tässä suhteessa samoja vaatimuksia, tässä asetuksessa vahvistettuja toimenpiteitä olisi sovellettava samalla tavoin kaikkiin unionissa toimiviin elinkeinonharjoittajiin.

²⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 593/2008, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2008, sopimusvelvoitteisiin sovellettavasta laista (Rooma I) (EUVL L 177, 4.7.2008, s. 6).

²⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1215/2012, annettu 12 päivänä joulukuuta 2012, tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla (EUVL L 351, 20.12.2012, s. 1).

- (14) Jotta voitaisiin parantaa asiakkaiden mahdollisuutta saada tavaroiden myyntiin ja palvelujen tarjontaan sisämarkkinoilla liittyviä tietoja ja lisätä läpinäkyvyyttä, myös hintojen suhteen, elinkeinonharjoittajat eivät saisi, teknisiä toimenpiteitä käyttäen tai muulla tavoin, estää asiakkailta täydellistä ja tasapuolista pääsyä verkkorajapintoihin näiden kansallisuuden tai asuin- tai sijoittautumispaikan perusteella. Näihin teknisiin toimenpiteisiin voivat sisältyä erityisesti kaikki asiakkaan fyysisen sijainnin määrittämiseen käytetyt tekniikat, mukaan lukien sijainnin jäljittäminen IP-osoitteen, maailmanlaajuisesta satelliittinavigointijärjestelmästä saatujen koordinaattien tai maksutapahtumiin liittyvien tietojen avulla. Tätä verkkorajapintoihin pääsyä koskevaa syrjintäkieltoa ei pitäisi kuitenkaan tulkita siten, että se luo elinkeinonharjoittajalle velvollisuuden harjoittaa liiketoimia asiakkaiden kanssa.
- (15) Eräät elinkeinonharjoittajat ylläpitävät verkkorajapinnoistaan eri versioita, jotka on suunnattu eri jäsenvaltioiden asiakkaille. Tämän pitäisi olla mahdollista jatkossakin, mutta asiakkaan ohjaaminen verkkorajapinnan yhdestä versiosta toiseen ilman hänen nimenomaista suostumustaan olisi kiellettävä. Verkkorajapinnan kaikkien versioiden olisi pysyttävä helposti asiakkaiden saatavilla kaikkina aikoina.
- (16) Joissain tapauksissa pääsyn estäminen tai rajoittaminen tai ohjaaminen verkkorajapinnan vaihtoehtoiseen versioon ilman asiakkaan suostumusta asiakkaan kansallisuuteen tai asuin- tai sijoittautumispaikkaan liittyvistä syistä voi olla tarpeellista, jotta voidaan varmistaa unionin oikeudessa tai jäsenvaltioiden lainsäädännössä unionin oikeuden mukaisesti säädettyjen vaatimusten noudattaminen. Tällainen lainsäädäntö voi rajoittaa asiakkaiden mahdollisuutta saada tiettyjä tavaroita tai palveluja, esimerkiksi kieltämällä tietyn sisällön näyttämisen tietyissä jäsenvaltioissa. Kauppiaita ei pitäisi estää noudattamasta tällaisia vaatimuksia, ja siksi niiden pitäisi voida estää pääsy tai rajoittaa sitä tai ohjata tietyt asiakkaat tai tiettyjen alueiden asiakkaat toiseen verkkorajapintaan, siinä määrin kuin se on tästä syystä tarpeellista.
- (17) Tietyissä erityistilanteissa ei voida esittää objektiivisia perusteita minkäänlaiselle yleisten käyttöehtojen soveltamisen kautta tapahtuvalle asiakkaiden erilaiselle kohtelulle asiakkaan kansallisuuteen tai asuin- tai sijoittautumispaikkaan liittyvistä syistä, mukaan lukien kieltäytyminen tavaroiden myynnistä tai palvelujen tarjoamisesta. Näissä tilanteissa kaikki tällainen syrjintä olisi kiellettävä, ja asiakkailla olisi sen vuoksi oltava oikeus, tässä asetuksessa vahvistetuin erityisin edellytyksin, toteuttaa liiketoimia samoin ehdoin kuin paikalliset asiakkaat, ja heillä olisi oltava täydellinen ja tasapuolinen mahdollisuus saada kaikkia erilaisia tarjottuja tuotteita tai palveluja kansallisuudestaan tai asuin- tai sijoittautumispaikastaan riippumatta. Siksi elinkeinonharjoittajien olisi tarvittaessa toteutettava toimenpiteitä tämän syrjintäkiellon noudattamisen varmistamiseksi, jos kyseessä oleva asiakas ei muussa tapauksessa voisi nauttia tällaisesta täydellisestä ja tasapuolisesta satavuudesta. Tällaisissa tilanteissa sovellettavaa kieltoa ei pitäisi kuitenkaan tulkita siten, että se estää elinkeinonharjoittajia suuntaamasta toimintaansa eri jäsenvaltioihin tai tietyille asiakasryhmille kohdennetuin tarjouksin ja erilaisin ehdoin, mukaan lukien maakohtaisten verkkorajapintojen perustaminen.
- (18) Ensimmäinen näistä tilanteista on se, jossa elinkeinonharjoittaja myy tavaroita, mutta ei ole järjestänyt kyseisten tavaroiden rajat ylittävää toimitusta eikä sitä ole järjestetty elinkeinonharjoittajan puolesta jäsenvaltioon, jossa asiakas asuu. Tässä tilanteessa asiakkaan pitäisi voida ostaa tavaroita täsmälleen samoin ehdoin, mukaan lukien hinta

ja tavaroiden toimitusehdot, kuin samanlaiset asiakkaat, jotka asuvat elinkeinonharjoittajan jäsenvaltiossa. Tämä saattaa tarkoittaa sitä, että ulkomaisen asiakkaan on noudettava tavara kyseisestä jäsenvaltiosta tai toisesta jäsenvaltiosta, johon elinkeinonharjoittaja toimittaa tavaroita. Tässä tilanteessa ei ole tarpeellista rekisteröityä arvonlisäverovelvolliseksi asiakkaan jäsenvaltiossa eikä järjestää tavaroiden rajat ylittävää toimitusta.

- (19) Toinen tilanne on se, jossa elinkeinonharjoittaja tarjoaa muita sähköisesti suoritettavia palveluja kuin palvelut, joiden keskeinen piirre on pääsyn tarjoaminen tekijänoikeudella suojattuihin teoksiin ja muuhun suojattuun aineistoon ja niiden käytön mahdollistaminen, kuten pilvipalveluja, tiedonvarastointipalveluja, verkkosivujen ylläpitoa tai palomuurien ylläpitoa. Tässä tapauksessa fyysinen toimitus ei ole tarpeen, koska palvelut suoritetaan sähköisesti. Elinkeinonharjoittaja voi ilmoittaa arvonlisäveron ja maksaa sen yksinkertaistetusti neuvoston täytäntöönpanoasetuksessa (EU) N:o 282/2011²⁶ vahvistettujen arvonlisäveron erityisjärjestelmää (MOSS) koskevien sääntöjen mukaisesti.
- (20) Lisäksi tilanteessa, jossa elinkeinonharjoittaja tarjoaa palveluja ja asiakas ottaa kyseiset palvelut vastaan elinkeinonharjoittajan tiloissa tai tämän valitsemassa paikassa, joka on eri kuin jäsenvaltio, jonka kansalainen asiakas on tai jossa asiakkaan asuin- tai sijoittautumispaikka sijaitsee, erilaisten yleisten käyttöehtojen soveltamisen tällaisiin perusteisiin liittyvistä syistä ei myöskään pitäisi olla perusteltua. Tällaiset tilanteet koskevat sellaisten palvelujen tarjoamista kuten hotellimajoitus, urheilutapahtumat, autonvuokraus tai musiikkifestivaalien tai huvipuistojen pääsyliput. Tällaisissa tilanteissa elinkeinonharjoittajan ei tarvitse rekisteröityä arvonlisäverovelvolliseksi toisessa jäsenvaltiossa eikä järjestää tavaroiden rajat ylittävää toimitusta.
- (21) Tämän asetuksen noudattaminen ei aiheuta elinkeinonharjoittajalle mitään tuomioistuimen toimivaltaan tai sovellettavan lainsäädännön eroihin liittyviä lisäkustannuksia missään näissä tilanteissa asetuksissa (EY) N:o 593/2008 ja (EU) N:o 1215/2012 vahvistettujen sopimusvelvoitteisiin sovellettavaa lakia ja tuomioistuimen toimivaltaa koskevien säännösten nojalla, kun elinkeinonharjoittaja ei harjoita toimintaansa kuluttajan jäsenvaltiossa tai se ei suuntaa toimintaansa sinne tai kun asiakas ei ole kuluttaja. Jos elinkeinonharjoittaja sitä vastoin harjoittaa toimintaansa kuluttajan jäsenvaltiossa tai suuntaa toimintaansa sinne, elinkeinonharjoittaja on ilmaissut aikomuksensa solmia kauppasuhteita kyseisen jäsenvaltion kuluttajiin ja on siten pystynyt ottamaan huomioon tällaiset kustannukset.
- (22) Neuvoston direktiivin 2006/112/EY²⁷ XII osaston 1 luvussa säädetyn erityisjärjestelmän piiriin kuuluvien elinkeinonharjoittajien ei tarvitse maksaa arvonlisäveroa. Kun tällaiset elinkeinonharjoittajat tarjoavat sähköisesti suoritettavia palveluja, kielto soveltaa erilaisia yleisiä käyttöehtoja asiakkaan kansallisuuteen tai asuin- tai sijoittautumispaikkaan liittyvistä syistä merkitsisi vaatimusta rekisteröityä arvonlisäverovelvolliseksi toisten jäsenvaltioiden alv:n huomioon ottamiseksi ja voisi

²⁶ Neuvoston täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 282/2011, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2011, yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin 2006/112/EY täytäntöönpanotoimenpiteistä (EUVL L 77, 23.3.2011, s. 1).

²⁷ Neuvoston direktiivi 2006/112/EY, annettu 28 päivänä marraskuuta 2006, yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä (EYVL L 347, 11.12.2006, p.1).

aiheuttaa lisäkustannuksia, mikä olisi kohtuuton rasite, kun otetaan huomioon kyseisten elinkeinonharjoittajien koko ja ominaispiirteet. Nämä elinkeinonharjoittajat olisi siksi vapautettava kyseisen kiellon noudattamisesta niin pitkäksi aikaa kun tällaista järjestelmää sovelletaan.

- (23) Kaikissa näissä tilanteissa elinkeinonharjoittajia voidaan joissain tapauksissa estää myymästä tavaroita tai tarjoamasta palveluja tietyille asiakkaille tai tiettyjen alueiden asiakkaille asiakkaan kansallisuuteen tai asuin- tai sijoittautumispaikkaan liittyvistä syistä unionin oikeudessa tai unionin oikeuden mukaisessa jäsenvaltioiden lainsäädännössä säädetyn erityisen kiellon tai vaatimuksen seurauksena. Jäsenvaltioiden lainsäädännössä voidaan myös vaatia unionin oikeuden mukaisesti, että elinkeinonharjoittajat noudattavat joitain kirjojen hinnoittelua koskevia sääntöjä. Elinkeinonharjoittajia ei pitäisi estää noudattamasta tällaista lainsäädäntöä niin pitkälle kuin se on tarpeellista.
- (24) Unionin oikeuden mukaan elinkeinonharjoittajat voivat periaatteessa vapaasti päättää, mitä maksuvälineitä ne haluavat hyväksyä, maksutuotemerkit mukaan lukien. Kuitenkin kun tämä valinta on tehty, elinkeinonharjoittajalla ei ole voimassa olevan maksupalveluja koskevan oikeudellisen kehyksen nojalla mitään syytä syrjiä asiakkaita unionissa kieltäytymällä tietyistä liiketoimista tai muutoin soveltamalla erilaisia maksuehtoja näihin liiketoimiin asiakkaan kansallisuuteen tai asuin- tai sijoittautumispaikkaan liittyvistä syistä. Tässä yhteydessä olisi nimenomaisesti kiellettävä myös tällainen perusteeton eriarvoinen kohtelu syistä, jotka liittyvät maksutilin sijaintiin, maksupalvelun tarjoajan sijoittautumispaikkaan tai maksuvälineen myöntämispaikkaan unionissa. Lisäksi on syytä muistaa, että asetuksessa (EU) N:o 260/2012 kielletään jo kaikkia maksunsaajia, myös elinkeinonharjoittajia, vaatimasta, että pankkitilien on sijaittava tietyssä jäsenvaltiossa, jotta euromääräinen maksu voidaan hyväksyä.
- (25) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2015/2366/EU²⁸ otetaan käyttöön sähköisten maksujen toimeksiantoa ja käsittelyä koskevat tiukat turvallisuusvaatimukset, jotka pienentävät petosten riskiä kaikissa uusissa ja perinteisemmissä maksuvälineissä, erityisesti verkkomaksuissa. Maksupalvelujen tarjoajien on sovellettava niin sanottua vahvaa asiakkaan tunnistamista eli tunnistamisprosessia, joka vahvistaa maksupalvelun tai maksutapahtuman käyttäjän henkilöllisyyden. Etämaksutapahtumien kuten verkkomaksujen tapauksessa turvallisuusvaatimukset ovat vieläkin tiukemmat, sillä niissä vaaditaan dynaamista linkkiä tapahtuman summaan ja maksunsaajan tiliin, jotta käyttäjälle voidaan tarjota lisäsuojaa minimoimalla riskiä erehdysten tai petosyritysten tapauksessa. Näiden säännösten tuloksena maksuvälinepetosten riski kansallisissa ja rajat ylittävissä ostoissa on saatettu samalle tasolle, eikä sitä pitäisi käyttää perusteluna liiketoimista kieltäytymiselle tai niihin liittyvälle syrjinnälle unionissa.

²⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/2366, annettu 25 päivänä marraskuuta 2015, maksupalveluista sisämarkkinoilla, direktiivien 2002/65/EY, 2009/110/EY ja 2013/36/EU ja asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/64/EY kumoamisesta (EUVL L 337, 23.12.2015, s. 35).

- (26) Tämä asetus ei saisi vaikuttaa kilpailusääntöjen, erityisesti SEUT-sopimuksen 101 ja 102 artiklan, soveltamiseen. Komission asetuksessa (EU) N:o 330/2010²⁹ tarkoitettuja sopimuksia, joissa elinkeinonharjoittajille asetetaan velvollisuus olla harjoittamatta passiivista myyntiä tietyille asiakkaille tai tiettyjen alueiden asiakkaille, pidetään yleensä kilpailua rajoittavina eikä niitä voida tavallisesti vapauttaa SEUT-sopimuksen 101 artiklan 1 artiklassa määrätystä kiellosta. Vaikka ne eivät kuuluisikaan SEUT-sopimuksen 101 artiklan soveltamisalaan, ne haittaavat tämän asetuksen soveltamisen yhteydessä sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa ja niitä voidaan käyttää tämän asetuksen säännösten kiertämiseen. Tällaisten sopimusten tai muiden passiiviseen myyntiin liittyvien sopimusten, joissa elinkeinonharjoittajan edellytetään toimivan tämän asetuksen vastaisesti, asiaa koskevien säännösten olisi siksi oltava mitättömiä. Tämä asetus ja erityisesti sen tavaroiden tai palvelujen saatavuutta koskevat säännökset eivät kuitenkaan saisi vaikuttaa asetuksessa (EU) N:o 330/2010 tarkoitettuihin sopimuksiin, joilla rajoitetaan aktiivista myyntiä.
- (27) Jäsenvaltioiden olisi nimitettävä yksi tai useampi elin, joka vastaa tehokkaiden toimien toteuttamisesta tämän asetuksen säännösten soveltamisen seuraamiseksi ja niiden noudattamisen varmistamiseksi. Jäsenvaltioiden olisi lisäksi varmistettava, että elinkeinonharjoittajille voidaan määrätä tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia seuraamuksia, jos tätä asetusta rikotaan.
- (28) Kuluttajien olisi voitava saada asiasta vastaavilta viranomaisilta apua, joka helpottaa tämän asetuksen soveltamisesta johtuvien riita-asioiden ratkaisua elinkeinonharjoittajien kanssa, muun muassa yhtenäisen valituslomakkeen avulla.
- (29) Tätä asetusta olisi arvioitava säännöllisesti, jotta siihen voidaan tarvittaessa ehdottaa muutoksia. Ensimmäisessä arvioinnissa olisi keskityttävä 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädetyn kiellon mahdolliseen laajentamiseen sähköisesti suoritettaviin palveluihin, joiden keskeinen piirre on pääsyn tarjoaminen tekijänoikeudella suojattuihin teoksiin ja muuhun suojattuun aineistoon ja niiden käytön mahdollistaminen, sillä edellytyksellä, että elinkeinonharjoittajalla on hallussaan tarvittavat oikeudet kyseessä oleville alueille.
- (30) Tässä asetuksessa vahvistettujen sääntöjen tehokkaan täytäntöönpanon helpottamiseksi myös näiden sääntöjen osalta olisi oltava käytettävissä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2006/2004³⁰ säädetty mekanismi, jolla varmistetaan toimivaltaisten viranomaisten rajat ylittävä yhteistyö. Koska asetusta (EY) N:o 2006/2004 sovelletaan kuitenkin vain kuluttajien etuja suojaavan lainsäädännön osalta, näiden toimenpiteiden pitäisi olla käytettävissä ainoastaan silloin, kun asiakas on kuluttaja. Sen vuoksi asetusta (EY) N:o 2006/2004 olisi muutettava.
- (31) Jotta mahdollistettaisiin kuluttajien kollektiivisten etujen suojaamista tarkoittavien kieltokanteiden nostaminen tämän asetuksen vastaisista teoista Euroopan parlamentin

²⁹ Komission asetus (EU) N:o 330/2010, annettu 20 päivänä huhtikuuta 2010, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 artiklan 3 kohdan soveltamisesta tiettyihin vertikaalisten sopimusten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin (EUVL L 102, 23.4.2010, s. 1).

³⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 2006/2004, annettu 27 päivänä lokakuuta 2004, kuluttajansuojalainsäädännön täytäntöönpanosta vastaavien kansallisten viranomaisten yhteistyöstä ("asetus kuluttajansuojaa koskevasta yhteistyöstä") (EUVL L 364, 9.12.2004, s. 1).

ja neuvoston direktiivin 2009/22/EY³¹ mukaisesti, myös mainittua direktiiviä olisi muutettava siten, että sen liitteeseen I lisätään viittaus tähän asetukseen.

- (32) Elinkeinonharjoittajilla, viranomaisilla ja muilla asianomaisilla osapuolilla olisi oltava riittävästi aikaa mukautua tämän asetuksen säännöksiin ja varmistaa niiden noudattaminen. Kun otetaan huomioon erityispiirteet, jotka liittyvät muihin sähköisesti suoritettaviin palveluihin kuin palveluihin, joiden keskeinen piirre on pääsyn tarjoaminen tekijänoikeudella suojattuihin teoksiin ja muuhun suojattuun aineistoon ja niiden käytön mahdollistaminen, on asianmukaista, että 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädettyä kieltoa sovelletaan vasta myöhemmästä ajankohdasta kyseisten palvelujen tarjoamisen osalta.
- (33) Koska tavoitteena on puuttua tehokkaasti asiakkaan kansallisuuteen tai asuin- tai sijoittautumispaikkaan perustuvaan suoraan ja välilliseen syrjintään, tämän tavoitteen saavuttamiseksi on asianmukaista antaa asetukset, jota sovelletaan sellaisenaan jäsenvaltioissa. Tämä on tarpeellista, jotta voidaan varmistaa syrjimättömyyssääntöjen yhdenmukainen soveltaminen kaikkialla unionissa sekä niiden yhtäaikainen voimaantulo. Vain asetuksella voidaan varmistaa tarvittava selkeys, yhdenmukaisuus ja oikeusvarmuus, jotta asiakkaat voivat saada täyden hyödyn näistä säännöistä.
- (34) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta eli ehkäistä asiakkaan kansallisuuteen tai asuin- tai sijoittautumispaikkaan perustuvaa suoraan ja välillistä syrjintää, mukaan lukien maarajoitukset, liiketoimissa elinkeinonharjoittajien kanssa unionin alueella, koska ongelma on luonteeltaan rajat ylittävä eikä voimassa oleva oikeudellinen kehys ole riittävän selkeä, vaan tavoite voidaan sen laajuuden ja sisämarkkinoilla käytävään kauppaan mahdollisesti kohdistuvan vaikutuksen vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.
- (35) Tässä asetuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet. Tässä asetuksessa pyritään erityisesti varmistamaan perusoikeuskirjan 16 ja 17 artiklan täysimääräinen noudattaminen,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Tarkoitus ja soveltamisala

³¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/22/EY, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, kuluttajien etujen suojaamista tarkoittavista kieltokanteista (EUVL L 110, 1.5.2009, s. 30).

1. Tällä asetuksella pyritään edistämään sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa ehkäisemällä asiakkaiden kansallisuuteen tai asuin- tai sijoittautumispaikkaan perustuvaa suoraa tai välillistä syrjintää.
2. Tätä asetusta sovelletaan seuraavissa tilanteissa:
 - a) kun elinkeinonharjoittaja myy tavaroita tai tarjoaa palveluja tai aikoo tehdä niin jäsenvaltiossa, joka ei ole sama kuin se jäsenvaltio, jossa asiakkaan asuinpaikka tai sijoittautumispaikka sijaitsee;
 - b) kun elinkeinonharjoittaja myy tavaroita tai tarjoaa palveluja tai aikoo tehdä niin samassa jäsenvaltiossa kuin se, jossa asiakkaan asuinpaikka tai sijoittautumispaikka sijaitsee, mutta asiakas on toisen jäsenvaltion kansalainen;
 - c) kun elinkeinonharjoittaja myy tavaroita tai tarjoaa palveluja tai aikoo tehdä niin jäsenvaltiossa, jossa asiakas oleskelee väliaikaisesti ilman, että asiakkaan asuinpaikka tai sijoittautumispaikka on kyseisessä jäsenvaltiossa.
3. Tätä asetusta ei sovelleta direktiivin 2006/123/EY 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun toimintaan.
4. Tämä asetus ei rajoita verotuksen alalla sovellettavien sääntöjen soveltamista.
5. Tämä asetus ei vaikuta yksityisoikeudellisissa asioissa tehtävää oikeudellista yhteistyötä koskeviin unionin säädöksiin. Tämän asetuksen noudattamisen ei pidä katsoa tarkoittavan, että elinkeinonharjoittaja suuntaa toimintaansa jäsenvaltioon, jossa kuluttajan asuinpaikka tai kotipaikka on, asetuksen (EY) N:o 593/2008 6 artiklan 1 kohdan b alakohdassa ja asetuksen (EU) N:o 1215/2012 17 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettulla tavalla.
6. Jos tämän asetuksen säännökset ovat ristiriidassa direktiivin 2006/123/EY 20 artiklan 2 kohdan säännösten kanssa, sovelletaan tämän asetuksen säännöksiä.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa sovelletaan täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 282/2011 7 artiklassa, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/751³² 2 artiklan 10, 20 ja 30 alakohdassa ja direktiivin (EU) 2015/2366 4 artiklan 8, 9, 11, 12, 14, 23, 24 ja 30 alakohdassa annettuja määritelmiä.

Lisäksi tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- a) ’kuluttajalla’ luonnollista henkilöä, joka toimii tarkoituksessa, joka ei kuulu hänen elinkeino- tai ammattitoimintaansa;

³² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/751, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2015, korttipohjaisista maksutapahtumista veloitettavista siirtohinnoista (EUVL L 123, 19.5.2015, s. 1).

- b) 'asiakkaalla' kuluttajaa tai yritystä, joka on jäsenvaltion kansalainen ja jonka asuinpaikka tai sijoittautumispaikka on jäsenvaltiossa ja joka aikoo ostaa tai ostaa tavarat tai palvelun unionissa muussa tarkoituksessa kuin jälleenmyyntiä varten;
- c) 'yleisillä käyttöehdoilla' kaikkia ehtoja, edellytyksiä ja muita tietoja, mukaan lukien myyntihinnat, joilla säännellään asiakkaiden mahdollisuuksia saada elinkeinonharjoittajan myyntiin tarjottavia tavaroita tai palveluja ja jotka elinkeinonharjoittaja on asettanut ja joita se soveltaa ja jotka se on saattanut yleiseen tietoon tai jotka on asetettu ja joita sovelletaan ja jotka on saatettu yleiseen tietoon sen puolesta ja joita sovelletaan, elleivät elinkeinonharjoittaja ja asiakas ole tehneet erikseen neuvoteltua sopimusta;
- d) 'tavaralla' aineellista irtainta esinettä, lukuun ottamatta esineitä, jotka myydään pakkohuutokaupalla tai muuten lain nojalla; tässä asetuksessa tarkoitettuina tavaroina pidetään myös vettä, kaasua ja sähköä, jos niitä pidetään kaupan tiettyinä tilavuutena tai määrättyinä määrinä;
- e) 'verkkorajapinnalla' mitä tahansa elinkeinonharjoittajan käyttämää tai hänen puolestaan käytettyä ohjelmaa, mukaan lukien verkkosivut ja sovellukset, jonka kautta asiakkailla on pääsy elinkeinonharjoittajan tarjoamiin tavaroihin tai palveluihin näitä tavaroita tai palveluja koskevien liiketoimien suorittamiseksi;
- f) 'palvelulla' itsenäisenä ammatinharjoittajana suoritettavaa SEUT-sopimuksen 57 artiklassa tarkoitettua taloudellista toimintaa, josta yleensä saadaan korvaus;
- g) 'elinkeinonharjoittajalla' luonnollista henkilöä tai joko julkisessa tai yksityisessä omistuksessa olevaa oikeushenkilöä, joka toimii, myös henkilön nimissä tai puolesta toimivan muun henkilön kautta, tarkoituksessa, joka kuuluu kyseisen henkilön elinkeino- tai ammattitoimintaan.

3 artikla

Pääsy verkkorajapintoihin

1. Elinkeinonharjoittajat eivät saa teknisiä toimenpiteitä käyttäen tai muulla tavoin estää tai rajoittaa asiakkaiden pääsyä verkkorajapintaansa asiakkaan kansallisuuteen tai asuin- tai sijoittautumispaikkaan liittyvistä syistä.
2. Elinkeinonharjoittajat eivät saa asiakkaan kansallisuuteen tai asuin- tai sijoittautumispaikkaan liittyvistä syistä ohjata asiakkaita verkkorajapintansa versioon, joka poikkeaa sommittelunsa, käytetyn kielen tai muiden ominaispiirteiden suhteen siitä verkkorajapinnasta, johon asiakas alun perin yritti päästä, mikä tekee kyseisestä versiosta pelkästään tietyn kansalaisuuden tai asuin- tai sijoittautumispaikan omaaville asiakkaille tarkoitettua, ellei asiakas anna nimenomaista suostumustaan ennen tällaista ohjaamista verkkorajapinnan toiseen versioon.

Jos asiakas ohjataan verkkorajapinnan toiseen versioon hänen nimenomaisesta suostumuksestaan, verkkorajapinnan alkuperäisen version on pysyttävä helposti kyseisen asiakkaan saatavilla.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa vahvistettuja kieltoja ei sovelleta, kun tiettyjen asiakkaiden tai tiettyjen alueiden asiakkaiden pääsyn estäminen tai rajoittaminen tai heidän ohjaamisensa verkkorajapinnan toiseen versioon on välttämätöntä, jotta voidaan varmistaa unionin oikeudessa tai jäsenvaltioiden lainsäädännössä unionin oikeuden mukaisesti säädetyn vaatimuksen noudattaminen.
4. Kun elinkeinonharjoittaja estää asiakkaiden pääsyn verkkorajapintaan tai rajoittaa sitä tai ohjaa asiakkaita verkkorajapinnan toiseen versioon 4 kohdan mukaisesti, elinkeinonharjoittajan on esitettävä tälle selkeät perustelut. Perustelut on esitettävä siinä verkkorajapinnassa käytetyllä kielellä, johon asiakas alun perin yritti päästä.

4 artikla

Tavaroiden tai palvelujen saatavuus

1. Elinkeinonharjoittajat eivät saa soveltaa tavaroihinsa tai palveluihinsa erilaisia yleisiä käyttöehtoja asiakkaan kansallisuuteen tai asuin- tai sijoittautumispaikkaan liittyvistä syistä seuraavissa tilanteissa:
 - a) elinkeinonharjoittaja myy tavaroita, mutta ei ole järjestänyt kyseisten tavaroiden rajat ylittävää toimitusta eikä sitä ole järjestetty elinkeinonharjoittajan puolesta asiakkaan jäsenvaltioon;
 - b) elinkeinonharjoittaja tarjoaa muita sähköisesti suoritettavia palveluita kuin palvelut, joiden keskeinen piirre on pääsyn tarjoaminen tekijänoikeudella suojattuihin teoksiin ja muuhun suojattuun aineistoon ja niiden käytön mahdollistaminen;
 - c) elinkeinonharjoittaja tarjoaa muita kuin b alakohdassa tarkoitettuja palveluja, ja kyseiset palvelut tarjotaan asiakkaalle elinkeinonharjoittajan tiloissa tai fyysisessä paikassa, jossa elinkeinonharjoittaja toimii, eri jäsenvaltiossa kuin se, jonka kansalainen asiakas on tai jossa asiakkaan asuin- tai sijoittautumispaikka on.
2. Edellä 1 kohdan b alakohdassa vahvistettua kieltoa ei sovelleta elinkeinonharjoittajiin, jotka on vapautettu arvonnäköalasta direktiivin 2006/112/EY XII osaston 1 luvun säännösten nojalla.
3. Edellä 1 kohdassa vahvistettua kieltoa ei sovelleta siltä osin kuin unionin oikeudessa tai unionin oikeuden mukaisessa jäsenvaltioiden lainsäädännössä säädetty erityinen säännös estää elinkeinonharjoittajaa myymästä tavaroita tai tarjoamasta palveluja tietyille asiakkaille tai tiettyjen alueiden asiakkaille.

Kirjojen myynnin osalta 1 kohdassa vahvistettu kiello ei estä elinkeinonharjoittajia soveltamasta eri hintoja tiettyjen alueiden asiakkaisiin siltä osin kuin niiden edellytetään tekevän näin unionin oikeuden mukaisen jäsenvaltioiden lainsäädännön nojalla.

5 artikla

Syrjimättömyys maksamiseen liittyvistä syistä

1. Elinkeinonharjoittajat eivät saa soveltaa erilaisia maksuehtoja asiakkaan kansallisuuteen tai asuin- tai sijoittautumispaikkaan, maksutilin sijaintiin, maksupalvelun tarjoajan sijoittautumispaikkaan tai maksuvälineen myöntämispaikkaan unionissa liittyvistä syistä minkäänlaisessa tavaroiden myynissä tai palvelujen tarjoamisessa, kun
 - a) maksut suoritetaan sähköisinä maksutapahtumina tilisiirtona, suoraveloituksena tai korttipohjaisella maksuvälineellä saman maksutuotemerkin sisällä;
 - b) maksunsaaja voi pyytää maksajalta direktiivin (EU) 2015/2366 mukaista vahvaa asiakkaan tunnistamista; ja
 - c) maksut suoritetaan maksunsaajan hyväksymässä valuutassa.
2. Edellä 1 kohdassa vahvistettu kielto ei poista elinkeinonharjoittajien mahdollisuutta periä maksuja sellaisten korttipohjaisten maksuvälineiden käytöstä, joiden siirtohintoja ei säännellä asetuksen (EU) 2015/751 II luvun nojalla, ja niistä maksupalveluista, joihin asetusta (EU) N:o 260/2012 ei sovelleta. Tällaiset maksut eivät saa ylittää maksuvälineen käytöstä elinkeinonharjoittajalle aiheutuneita kustannuksia.

6 artikla

Passiivista myyntiä koskevat sopimukset

Sopimukset, joissa elinkeinonharjoittajille asetetaan passiivista myyntiä koskevia velvollisuuksia, jotka edellyttävät niiden toimivan tämän asetuksen vastaisesti, ovat mitättömiä.

7 artikla

Jäsenvaltioiden viranomaisten harjoittama täytäntöönpanon valvonta

1. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä yksi tai useampi elin, joka vastaa tämän asetuksen täytäntöönpanon valvonnasta. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että nimetyillä elimillä tai elimillä on riittävät ja toimivat keinot valvoa tämän asetuksen täytäntöönpanoa.
2. Jäsenvaltioiden on säädettävä tämän asetuksen säännösten rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet niiden täytäntöönpanon varmistamiseksi. Säädettyjen seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

8 artikla

Kuluttajille annettava apu

1. Kunkin jäsenvaltion on annettava yhdelle tai useammalle elimelle vastuu käytännön avun antamisesta kuluttajille tämän asetuksen soveltamisesta johtuvissa kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan välisissä riita-asioissa. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä yksi tai useampi elin, joka vastaa tästä tehtävästä.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen elinten on tarjottava kuluttajien käyttöön yhtenäinen mallilomake valitusten tekemiseksi 1 kohdassa ja 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuille elimille. Komissio avustaa näitä elimiä mallilomakkeen laatimisessa.

9 artikla

Uudelleentarkastelulauseke

1. Komissio antaa Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle kertomuksen tämän asetuksen arvioinnista viimeistään *[kahden vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta]* ja tämän jälkeen viiden vuoden välein. Kertomukseen on tarvittaessa liityttävä ehdotus tämän asetuksen muuttamiseksi oikeudellisen, teknisen ja taloudellisen kehityksen valossa.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettussa ensimmäisessä arvioinnissa on tarkasteltava erityisesti sitä, olisiko 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädettyä kieltoa sovellettava myös sähköisesti suoritettaviin palveluihin, joiden keskeinen piirre on pääsyn tarjoaminen tekijänoikeudella suojattuihin teoksiin ja muuhun suojattuun aineistoon ja niiden käytön mahdollistaminen, sillä edellytyksellä, että elinkeinonharjoittajalla on hallussaan tarvittavat oikeudet kyseessä oleville alueille.

10 artikla

Asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja direktiivin 2009/22/EY muuttaminen

1. Lisätään asetuksen (EY) N:o 2006/2004 liitteeseen *[numero]* kohta seuraavasti: ”*[numero]* [tämän asetuksen koko nimi] (EUVL L XX, XX.XX.XXXX, s. X), ainoastaan kun asiakas on asetuksen (EU) XXXX/XXXX 2 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu kuluttaja.”
2. Lisätään direktiivin 2009/22/EY liitteeseen I *[numero]* kohta seuraavasti: ”*[numero]* [tämän asetuksen koko nimi] (EUVL L XX, XX.XX.XXXX, s. X).”

11 artikla

Loppusäännökset

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan [...] päivästä [...]kuuta [...] *[kuuden kuukauden kuluttua sen julkaisemisesta]*.

Sen 4 artiklan 1 kohdan b alakohtaa sovelletaan kuitenkin 1 päivästä heinäkuuta 2018.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja